



Tongan

Ko e ngaahi fehu'i fekau'aki mo e CPR

'E mātu'aki faingata'a kapau 'e fiema'u ke fai ha'ate fili pē 'e fakahoko kia kita 'a e pamu mo e soki 'i he feinga ke te to e mānavá (CPR). 'Oku tokosi'i 'ia kitautolu kuo nau sio ki he fakahoko 'o e CPR Mahalo ko 'etau 'ilo fekau'aki mo e CPR ko e sio pē he TV, 'a ee 'oku hā ngali faingofua mo ola lelei ai 'o 'ikai faka'asi ha ngaahi faingata'a aí. Me'apango ko e ngaahi 'ata 'oku fakae'a he TV 'oku 'ikai fu'u mo'oni.

Ko e tohi ko 'ení 'oku 'oatu ai e tali ki he ngaahi fehu'i anga maheni pē ko e hā koaa 'a e CPR pea ko e hā e ngaahi me'a kehe 'oku mahu'inga ke fakakaukau'i 'i ha fai tu'utu'uni fekau'aki mo e CPR.

Kōkua Mau – Hawai'i Hospice and Palliative Care Organization

WHAT DOES CPR LOOK LIKE? 'OKU ANGA FĒFĒ 'A E CPR?

'Oku lōloa ange hono fakahoko e CPR mei he fakakaukau 'a e tokolahi. Ko e feinga ia ke to e hoko atu e tā 'o e mafú hili 'ene tu'ú.

'Oku fakatokoto e mahakí 'i ha faliki fefeka pē 'i he kelekelé pea lomi'i e fatafatá ki loto 'aki ha 'inisi 'e 2 pe lahi hake 'o kapau ko ha tokotaha lahi. Ko e lomi ko eni e fatafatá ke a'u 'o tu'o 100 ki he tu'o 120 he miniti 'e 1 kotoa. 'E lava kamata ke tokoni'i ke mānava 'aki hano kuku'i e ngutú 'aki ha me'a mānava (mask) 'oku pipiki ki ai e ki'i tangai ke pamu'i ha 'ea ki he ma'ama'á. 'I he a'u mai e timi tokoní, 'e malava ke fakahū ha tiupi mānava ki he paipa mānava 'o e sinó 'o fakahū ai e 'okisisiní, pea 'e malava ke tau uaea e fatafatá 'o soki'i 'uhila. 'E huhu'i e kālavá 'o tau ki ai e vaisiliva ke fakahū ai e faito'ó.

Kapau 'e tokoni e ngaahi faito'ó ki he mahakí, 'e 'ave leva ia ki he tafa'aki tokanga'i fakavavevavé. Ko kinautolu kuo malava ke to e tā honau mafú, 'e 'ave leva kinautolu ki he 'iuniti tokanga'i makehe he falemahakí, 'o fakapipiki ki ha misini mānava mo ha misini 'oku ne tala e tā 'a e mafú. Lolotonga ení 'oku te'eki pē ake e mahakí.

WHO IS LEAST LIKELY TO BENEFIT FROM CPR? KO HAI 'OKU SI'ISI'I TAHA KE 'AONGA KI AI E CPR?

Ko e ngaahi fekitoa 'oku lahi ange 'ene uesia 'a kinautolu matu'otu'a angee, 'e kau ia ke holoki e faingamālie 'o e ola leliei 'o e CPR 'o fakatatau ki hono ta'u motu'á. Ko e tokolahi 'o e kau ta'u motu'a angee 'oku 'ikai te nau ma'u e taimi tā totonu 'o e mafú, ke malava ai ke 'aonga kiate kinautolu e CPR. 'Oku holoki e faingamālie ki he mo'uí kapau 'oku ma'u 'e ha tokotahá ha mahakí tauhi 'oku uesia ai hono mafú, ma'ama'á, 'utó pē kofuuá. 'E to e si'i ange e faingamālie ki he mo'ui he CPR kapau ko e tokotaha ko iá 'oku lōlahi pea faingata'a hono ngaahi alangamahakí.

'Oku liunga tolu 'a e si'isi'i ange 'o e faingamālie ki he mo'uí, 'a kinautolu ko ia kuo ma'u lahi ange 'e he mahaki ngalongaló, 'iate kinautolu 'oku 'ikai ngalongaló. 'Oku lahi e ngaahi fekumi 'oku nau siofi e mo'ui 'a e kau vaivai nofo 'api mahaki kuo fuoloa honau ngaahi alangamahakí, 'a ia ne nau fakafalala ki ha ní'ihí kehe ki hono tauhi kakato kinautolu, pea mahino ai 'oku 0–5% 'a e faingamālie ke nau mo'ui mei he CPR, 'o tatau ai pē pe 'e 'ave kinautolu mei he 'api mahakí ki he falemahakí kimu'a he tu'u e tā honau mafú. 'Oku 0 – 1% 'a e faingamālie ke mo'ui mei he CPR, 'a e kakai lalahi kuo nau 'i he fakaikuiku 'o e mahaki kanisá.

Hoko atu he peesi hokó

KE TOKONI KI HO'O FAI TU'UTU'UNÍ

KE TOKONI KI HO'O FAI TU'UTU'UNÍ

Makehe ange mei a kinautolu kei si'i angee 'a ee 'e malava honau sinó ke matu'uaki e tu'u fakafokifā e mafú 'o ola lelei kiate kinautolu e faito'ó, ko kinautolu matu'outu'a angee 'a ee 'oku 'i ai hanau mahaki tauhi, 'e lava ke nau mate kinautolu mei he toutou uestia honau ngaahi 'ōkani. Ko honau sinó 'o kinautolu 'oku 'ikai ha toe ivi talifaki ia ke matu'uaki 'a e 'ikai ha 'okisisini 'i ha hoko ha tu'u fakafokifā e tā honau mafú, 'o 'ikai malava ai ke pamu mālohi honau mafú ke ne matu'uaki e feinga CPR. Ko kinautolu 'oku maumau honau 'até pē kofuuá 'e ala ta'emalva ke nau tali 'a e faito'ó fakavavevave 'oku 'oangé.

WHO IS MOST LIKELY TO BENEFIT FROM CPR? KO HAI 'OKU NGALINGALI 'E 'AONGA TAHA KI AI E CPR?

Ko e ola lelei 'o e CPR 'e tefito ia mei he 'uhinga na'e tu'u ai e tā 'o e mafú, ko e tu'unga 'o e mo'ui lelei 'a e tokotaha kimu'a he tu'u e tā hono mafú, pea mo e fuoloa e tu'u e tā 'o e mafú pea toki fakahoko e CPR. 'Oku faingata'a ke 'ilo kimu'a pē 'e fēfē 'a e ola e CPR ki ha tokotaha, ka 'oku lahi e ngaahi fakatotolo 'oku nau tala ai ko hai 'oku ngali 'e faingamālie ange mei he fakahoko e CPR, pea ko hai ngalingali 'e 'ikai. 'Oku ngalingali 'e ola lelei ange 'a e CPR kiate kinautolu 'oku 'ikai hanau mahaki tauhi fēfē, 'oku fakafokifā pea ta'e'amanekina 'enau tō ki laló, 'oku lau miniti pē 'a e tu'u e mafú pea fakahoko e CPR, pea 'oku ne ma'u e taimi tā 'o e mafú 'oku malava ai ke ola lelei e soki faka'uhilá.

ARE THERE ANY COMPLICATIONS FROM CPR? 'OKU'I AI HA NGAahi UESIA KEHE MEI HE CPR?

'Oku 'asi vave mo faingofua e CPR he TV. 'Oku kehe e me'a ia 'oku hoko mo'oni he mo'ui. 'Oku malava ke hoko ha to e ngaahi faingata'a ia hili e fakahoko e CPR. Ko e faingata'a lahi tahaa ko e fasi 'a e huí 'a ia kuo lekooti ia 'o a'u pē ki he 97% 'o kinautolu ne fakahoko ki ai e feinga CPR, pea pehee ki he fasi 'o e hui fatafatá, 'a ia kuo lekooti ia 'o a'u ki he 43% 'o e kau mahaki ne CPR. Ko e motu'a ange 'o e ta'ú ko e lahi ange ia 'a e malava ke hoko mo tu'o lahi ange ai e mafasifasi. Ngali 'oku hoko eni koe'uhi ko e manifi ange 'a e uouá mo e hoholo 'o e mālohi 'o e huí, koe'uhi ko e 'alu 'a e motu'a 'o e ta'ú. 'Oku fakafuofua ko e 59% 'o kinautolu 'oku CPR 'oku mamulumulu honau fatafatá pea ko e 30% nai 'oku nau vela mei he mīsini soki 'uhilá. 'E lava pē ke hoko ha maumau ki he 'utó 'i he 'ikai ha 'okisisini, 'o a'u ki he 50% 'o kinautolu 'oku fai ha

feingatokoni CPR ki ai. Ko e ngaahi nunu'a kehe 'o e CPR kuo 'iloá 'oku kau ai 'a e tāfea 'a e totó he fatafatá (0-18%), maumau ki he halanga mānavá (0-20%), maumau ki he ngaahi 'ōkani e keté (0-31%), maumau ki he ma'ama'á (0-13%), pea mo e maumau ki he loungutú mo e nifó (0-8%).

WHAT HAPPENS IF I DECIDE NOT TO HAVE CPR? KO E HĀ E ME'A 'E HOKO KAPAU KUO U FILI KE 'OUA 'E FAKAHOKO KIA AU E CPR?

'Oku tokolahi pē kakai ia 'oku nau filii ke 'oua te nau CPR hili ia ha'anau fuatautau e lelei mo fakatu'utāmaki 'o e CPR. Ka neongo ia, 'oku 'i ai pē kakai 'oku nau ilifia ke tala 'oku 'ikai ke nau fiema'u e CPR, he'enau pehee 'e 'ikai ai ke nau ma'u e tauhi 'oku nau pehee 'oku taau ke nau ma'u. Ko e filii ke 'oua 'e CPR 'oku 'uhinga pē ia ki he founa 'oku ngāue'aki he CPR. He'ikai uestia 'a e tauhi kakato ia mo e faito'ó 'o e mahaki, 'i ha filii ke 'oua 'e fakahoko e CPR. Kapau 'oku ke tokoto 'i ha falemahaki pea 'oku 'ikai ke ke loto ke fakahoko kia koe 'a e CPR, kuo pau leva ke faka'asi ho lotó 'i ho lekooti akafaito'ó, ke 'oua 'e fakahoko ha CPR kia koe 'o kapau 'e tu'u e tā ho mafú pea tu'u mo ho'o mānavá. Kapau 'oku ke 'i 'api pea ke fakafonu ha POLST ('Ota pē Fekau fekau'aki mo e faito'ó ke fai 'i ha Feinga Mo'ui.)

Ko ho'o ngaahi fiema'u fekau'aki mo e CPR 'oku totonu ke hā ia 'i he Fakaikiiki ho'o Fiema'u pea /pē 'i ho'o POLST. Ko e fakahinohino fekau'aki mo e Fakaikiiki ho'o Fiema'u 'e ma'u ia he:

www.kokuamau.org/resources/advance-directives

Ko e fakamatala mo e foomu fekau'aki mo e POLST, 'a ee kuo pau ke fakafonu 'e ha toketaa pē ko ha neesi lesisita ngāue ma'olunga (APRN) na'e lesisita 'i he Vahefonua Hauai'i, 'e ma'u ia he uepisaiti 'a e Kōkua Mau ko e:

www.kokuamau.org/polst

Ko e tohi ko 'ení, fakataha mo e ngaahi naunau kehe 'i he ngaahi lea kehekehe, hangee ko e Fakamatala Fakaikiiki pē POLST, 'oku ma'u ia mei ho 'api mahaki, toketaa, pē kautaha malu'i mo'ui, pē mei he uepisaiti 'a e Kōkua Mau 'i he www.kokuamau.org/languages.



Kōkua Mau "Hokohoko Tauhi"

Hawai'i Hospice and Palliative Care
Organization

Telefoni: (808) 585-9977 • info@kokuamau.org
www.kokuamau.org

Kōkua Mau • P.O. Box 62155 • Honolulu HI 96839

Ko e liliu si'i pē eni mei he ngaahi fakamatala na'e fa'u 'e he Ngaahi Kautaha Tauhi 'Ofa Fakatahataha 'a Kalefōniá • www.CoalitionCCC.org